

13 maart 2008

Statistisch Bulletin

08

no.

11

Jaargang

64

Verklaring van tekens

- . = gegevens ontbreken
- * = voorlopig cijfer
- x = geheim
- = nihil
- 2007–2008 = 2007 tot en met 2008
- 2007/2008 = het gemiddelde over de jaren 2007 en 2008
- 2007/'08 = oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz.
beginnend in 2007 en eindigend in 2008

In geval van afronding kan het voorkomen dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal

( ) Achter de titel is het nummer met de laatst gepubliceerde overeenkomstige tabel

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Omslag

TelDesign, Rotterdam

Inlichtingen

Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Internet

www.cbs.nl

Teletekst

Conjunctuur: pag. 506 en 507

ISSN: 0166-9680
0300108110 A-1

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen, 2008
Verveelvoudiging is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld

Inhoud

Bedrijven

- Bedrijven met vernieuwende activiteiten (innovatoren), 2004–2006. pag. 5
- R&D verricht met eigen personeel; uitgaven en arbeidsjaren, 2006. pag. 5

Prijzen

- Consumentenprijsindex, februari 2007. pag. 3 t/m 5
- Prijsindexcijfers Grond-, Water- en Wegbouw, januari 2008. pag. 3

	2006				2007 *				2008 *
	jan.	april	juli	okt.	jan.	april	juli	okt.	jan.
<i>Besteksoort</i>									
Riolering	118	119	120	120	122	123	123	124	126
Wegen met open verharding	114	114	114	114	115	116	117	117	119
Wegen met gesloten verharding	113	120	123	120	117	119	126	132	141
Grondverzet	123	124	125	125	127	127	128	128	132
Waterbouwkundige werken	120	122	125	126	127	129	131	130	132
Kunstwerken	111	112	114	115	118	119	118	118	121
Spoorwegen	122	124	129	130	132	135	136	135	136
Totaal GWW	117	120	125	125	125	128	130	131	133

Bijgestelde prijsindexcijfers zijn cursief weergegeven.

Inflatie stijgt naar 2,2 procent

De Nederlandse inflatie was in februari 2,2 procent. Dat is 0,2 procentpunt hoger dan in januari. Toen was de prijsstijging op jaarbasis nog 2,0 procent. Dit blijkt uit het consumentenprijsindexcijfer. De Nederlandse inflatie ligt nog steeds ver onder die van de eurozone.

Stijging door kleding en wegenbelasting

Voor de prijsontwikkeling van kleding werkte inflatieverhogend. Kleding is in februari van dit jaar sterker in prijs gestegen na de uitverkoop dan vorig jaar. Gemiddeld was kleding in februari van dit jaar 4,5 procent duurder dan een jaar eerder. Ook de wegenbelasting droeg bij aan de stijging van de inflatie. De wegenbelasting lag 7,2 procent hoger dan in februari vorig jaar. In januari was de prijsstijging op jaarbasis nog 2,3 procent. De stijging van de wegenbelasting komt door een wijziging in de Wet op de motorrijtuigenbelasting per 1 februari 2008.

Nederlandse inflatie ver onder die van de eurozone

De Nederlandse inflatie volgens de Europees geharmoniseerde methode (HICP) is in februari uitgekomen op 2,0 procent. Dit is 0,2 procentpunt hoger dan in januari. Volgens een raming van Eurostat is de inflatie van de eurozone in februari uitgekomen op 3,2 procent. De Nederlandse inflatie ligt daarmee nog steeds ver onder die van de eurozone.

Technische toelichting

Inflatie

De inflatie in Nederland wordt gemeten als de stijging van de consumentenprijsindex (CPI) ten opzichte van de overeenkomstige periode in het voorgaande jaar. De consumentenprijsindex geeft het prijsverloop weer van een

pakket goederen en diensten zoals dit gemiddeld wordt aangeschaft door de Nederlandse huishoudens.

Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex

De geharmoniseerde indices dienen speciaal voor het vergelijken van de inflatie tussen de lidstaten van de Europese Unie. Het CBS publiceert daartoe voor Nederland naast de CPI de HICP (Harmonized Index of Consumer Prices). Voor Europa zijn er twee met de HICP vergelijkbare inflatiemaatstaven. De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (de MUICP) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de landen die de euro hebben ingevoerd (de eurozone). De Europese index van consumentenprijzen (EICP) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de landen van de Europese Unie. De uitkomsten over februari 2008 voor de afzonderlijke landen van de Europese Unie worden op 14 maart gepubliceerd door Eurostat.

Basisverlegging

In januari is de basis van de CPI verlegd. Dit betekent dat de uitkomsten van de CPI vanaf deze maand (gedurende een jaar) gebaseerd zijn op het consumptiepatroon van het jaar 2007. De basis van de CPI wordt sinds 2007 jaarlijks verlegd. Anders dan bij eerdere basisverleggingen wordt geen nieuwe reeks gestart. De prijsveranderingen die worden berekend met het nieuwe consumptiepatroon worden gekoppeld aan de al bestaande reeks van 2006=100. Meer achtergrondinformatie over de consumentenprijsindex is te vinden op de CBS-website.

Voorlopige uitkomsten

De uitkomsten over de consumentenprijsindex zijn in de regel één maand voorlopig. Cijfers kunnen worden aangepast op grond van nagekomen gegevens.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u de website van het CBS bezoeken (www.cbs.nl). Op de website vindt u ook het conjunctuurbericht van het CBS, waarin een samenhangend beeld wordt gegeven van de conjuncturele ontwikkeling. U kunt zich op het conjunctuurbericht abonneren via de website (Informatie voor/Publiek/Abonnementen).

I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2006=100)

(8)

	Wegings- coëfficiënt	2006	2007	2007						2008	
				febr.	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.*
0 Totaal bestedingen	100 000	100,00	101,61	100,54	101,47	102,07	102,11	102,26	101,83	102,11	102,80
1 Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	11 067	100,00	101,03	100,59	100,34	100,66	101,43	102,73	103,40	104,31	104,75
Voedingsmiddelen	10 139	100,00	100,92	100,49	100,18	100,48	101,29	102,65	103,34	104,31	104,76
Brood en graanproducten	2 058	100,00	102,03	100,98	100,91	101,37	103,63	105,61	106,19	106,63	106,85
Vlees	2 163	100,00	99,56	99,43	99,65	99,92	99,82	99,73	100,31	100,30	100,30
Vis, schaal- en schelpdieren	405	100,00	100,52	100,96	99,25	100,22	100,71	101,46	101,63	101,92	102,16
Melk, kaas en eieren	1 488	100,00	102,46	99,32	101,32	102,98	105,60	110,44	112,00	113,57	115,20
Oliën en vetten	166	100,00	102,89	100,96	102,16	103,54	105,83	109,48	110,96	111,61	112,38
Fruit	824	100,00	100,77	99,09	102,41	102,50	100,98	99,61	100,17	103,98	105,41
Groenten en aardappelen	1 157	100,00	103,16	106,33	99,92	98,89	99,04	100,77	101,99	104,67	103,39
Suiker, zoetwaren en ijs	828	100,00	98,68	99,32	97,96	97,97	98,25	98,78	98,59	98,99	100,35
Overige voedingsmiddelen	1 050	100,00	99,04	99,28	98,65	98,19	98,46	99,16	99,42	99,33	99,96
Alcoholvrije dranken	928	100,00	102,34	101,83	102,24	102,72	103,05	103,60	104,11	104,35	104,71
Koffie, thee en cacao	326	100,00	97,31	97,35	97,39	98,27	97,79	98,66	98,46	98,67	98,32
Mineraalwater, frisdranken en sappen	602	100,00	104,99	104,19	104,80	105,07	105,81	106,20	107,08	107,33	108,12
2 Alcoholhoudende dranken en tabak	2 831	100,00	101,89	101,03	102,36	102,34	102,74	102,59	102,62	103,43	104,26
Alcoholhoudende dranken	1 156	100,00	101,44	101,21	101,33	101,28	102,27	101,89	101,97	103,95	103,80
Tabak	1 675	100,00	102,20	100,91	103,07	103,07	103,07	103,07	103,07	103,07	104,58
3 Kleding en schoeisel	5 095	100,00	101,23	92,68	96,16	106,10	107,06	105,41	97,36	89,19	95,42
Kleding en kledingstoffen	4 206	100,00	101,34	92,43	96,13	106,19	107,19	105,46	97,37	88,87	95,84
Schoeisel en schoenreparaties	889	100,00	100,67	93,85	96,32	105,64	106,41	105,19	97,32	90,72	93,41
4 Huisvesting, water en energie	24 159	100,00	102,58	102,38	102,74	102,76	102,79	102,77	102,81	103,22	103,32
Werkelijke huur	6 339	100,00	102,02	101,33	102,71	102,71	102,71	102,71	102,71	102,71	102,71
Toegerekende huur eigen woning	10 061	100,00	102,02	101,34	102,71	102,71	102,71	102,71	102,71	102,71	102,71
Onderhoud en reparatie van de woning	1 619	100,00	104,60	103,27	105,24	105,57	105,93	105,67	106,09	106,51	107,59
Watersvoorziening en overige diensten i.v.m. de woning	1 273	100,00	101,29	100,65	101,67	101,65	101,72	101,72	101,88	103,26	103,31
Energie	4 867	100,00	104,11	106,00	102,30	102,30	102,30	102,31	102,31	103,87	103,97
5 Stoffering, huishoudelijke apparaten	6 510	100,00	101,18	100,62	101,31	101,32	101,65	101,89	101,96	102,25	102,66
Meubelen en vloerbedekking	2 786	100,00	101,30	100,51	101,16	101,21	101,80	102,16	102,31	102,91	103,36
Huishoudtextiel	518	100,00	100,97	99,94	101,48	101,64	100,83	101,34	101,86	101,57	102,48
Huishoudelijke apparatuur incl. reparatie	765	100,00	98,72	99,41	98,69	98,14	98,40	98,28	97,95	97,13	96,97
Vaat- en glaswerk en huishoudelijke artikelen	578	100,00	102,32	101,24	102,67	103,06	103,90	104,33	104,48	104,41	104,91
Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin	351	100,00	102,01	101,40	101,96	102,18	102,42	102,44	102,69	103,39	103,26
Dagelijks woningonderhoud	1 512	100,00	101,60	101,17	102,09	102,04	102,17	102,28	102,19	102,74	103,30
6 Gezondheid	1 167	100,00	101,23	101,24	101,10	101,35	101,17	101,24	100,78	101,67	101,64
7 Vervoer	11 402	100,00	101,76	99,14	101,76	102,11	102,26	103,55	102,87	104,04	104,67
Aankoop voertuigen	3 042	100,00	101,09	100,77	101,11	101,11	101,12	101,04	100,99	101,01	100,41
Gebruik van privé-voertuigen, w.o. autobrandstoffen	6 626	100,00	102,38	98,11	102,22	103,19	103,24	106,01	105,23	106,24	106,79
Vervoersdiensten	1 734	100,00	100,72	99,92	101,29	100,01	100,81	99,16	97,68	101,44	104,40
8 Communicatie	4 114	100,00	97,23	98,70	97,72	96,47	94,77	94,60	93,66	94,67	94,60
9 Recreatie en cultuur	10 362	100,00	99,33	99,74	98,75	99,09	98,94	98,70	98,52	97,40	98,32
Audio en video, computers en software	1 995	100,00	87,95	92,34	85,70	85,56	84,05	83,75	83,75	83,02	82,62
Duurzame goederen voor recreatie en cultuur	491	100,00	102,22	101,67	102,27	102,77	102,90	102,88	102,92	103,68	102,75
Spelartikelen, bloemen, planten en huisdieren	1 911	100,00	102,04	102,44	100,79	102,02	101,51	100,75	100,71	99,85	102,86
Recreatieve en culturele dienstverlening	2 512	100,00	103,05	101,77	103,27	103,79	104,23	104,20	104,15	105,56	105,50
Boeken, kranten, tijdschriften en schrijfwaren	1 857	100,00	101,11	101,05	101,04	100,72	101,51	101,38	101,01	94,37	97,40
Pakketreizen	1 596	100,00	102,31	100,86	102,74	103,06	103,06	103,05	102,39	102,39	102,39
10 Onderwijs	109	100,00	98,60	97,86	97,70	99,01	99,01	99,01	99,01	99,98	99,98
11 Hotels, cafés en restaurants	4 657	100,00	103,51	102,20	104,84	104,19	104,41	103,70	104,49	104,97	105,96
Restaurants, cafés en kantines	4 262	100,00	103,40	102,53	103,70	103,90	104,02	104,42	104,69	105,99	106,31
Accommodatie	395	100,00	104,44	99,30	114,90	106,71	107,82	97,41	102,69	94,58	102,59
12 Diverse goederen en diensten	10 833	100,00	102,91	102,39	103,03	103,12	103,32	103,47	103,45	106,08	106,14
Lichaamsverzorging	2 319	100,00	102,26	101,49	102,63	102,61	103,21	102,94	102,77	103,74	104,24
Artikelen voor persoonlijk gebruik, n.e.g.	844	100,00	103,60	101,10	103,73	104,75	105,13	106,01	105,91	105,37	105,38
Sociale bescherming	1 309	100,00	102,59	102,29	102,73	102,75	102,75	102,75	102,75	105,78	105,78
Verzekering	3 464	100,00	102,17	102,31	101,97	101,97	101,98	102,34	102,41	107,09	106,78
Financiële diensten	1 023	100,00	105,22	103,94	105,62	105,62	105,76	105,76	105,76	108,96	108,96
Anderen diensten n.e.g.	1 874	100,00	103,93	103,38	104,22	104,36	104,56	104,62	104,61	106,29	106,62
13 Consumptiegebonden belastingen en overheidsd.	3 239	100,00	102,87	102,45	102,94	103,11	103,11	103,11	103,11	104,65	106,65
Consumptiegebonden belastingen	2 527	100,00	102,51	102,04	102,67	102,67	102,67	102,67	102,67	104,34	106,90
Overheidsdiensten, w.o. college- en lesgeld VO	712	100,00	104,13	103,88	103,88	104,64	104,64	104,64	104,64	105,69	105,69
14 Consumptie in het buitenland	4 455	100,00	102,32	99,36	104,70	105,01	103,15	103,09	103,65	104,91	104,02

II. Consumentenprijsindex, alle huishoudens (2006=100)

(8)

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
2006	98,68	99,06	99,84	100,30	100,38	100,02	99,83	100,36	100,74	100,49	100,33	99,96	100,00
2007	100,08	100,54	101,63	102,12	102,19	101,77	101,29	101,47	102,07	102,11	102,26	101,83	101,61
2008	102,11	102,80*											

III. Consumentenprijsindex, alle huishoudens, afgeleid ¹⁾ (2006=100)

(8)

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
2006	98,71	99,09	99,87	100,32	100,39	100,02	99,85	100,33	100,72	100,47	100,30	99,94	100,00
2007	99,94	100,41	101,49	101,96	102,04	101,62	101,14	101,32	101,92	101,96	102,11	101,68	101,47
2008	101,85	102,51*											

¹⁾ De afgeleide CPI is berekend als de gewone prijsindex exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsverhogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptie-gebonden belastingen.

IV. Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (2005=100)

(8)

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
1996	79,39	79,79	80,76	81,00	80,68	80,27	80,03	79,87	80,76	81,00	80,84	80,76	80,43
1997	80,76	80,92	81,72	81,80	81,96	81,48	81,56	81,88	82,77	82,85	82,85	82,53	81,92
1998	82,04	82,61	83,49	83,81	83,65	83,25	83,01	83,01	83,81	84,05	84,05	83,73	83,38
1999	83,73	84,30	85,18	85,42	85,42	85,02	84,54	85,10	85,50	85,58	85,74	85,34	85,07
2000	85,10	85,58	86,55	86,87	87,11	87,11	86,87	87,19	88,00	88,32	88,24	87,83	87,06
2001	89,04	89,85	90,89	91,61	91,86	91,53	91,45	91,70	92,66	92,74	92,50	92,34	91,51
2002	93,38	93,87	94,83	95,48	95,31	94,99	94,91	95,07	96,04	95,96	95,48	95,31	95,05
2003	95,88	96,60	97,49	97,57	97,49	97,00	96,92	97,16	97,97	97,81	97,41	96,84	97,18
2004	97,33	97,89	98,69	99,01	99,18	98,45	98,13	98,29	99,10	99,26	98,85	98,05	98,52
2005	98,53	99,34	100,14	100,30	100,22	99,90	99,58	99,90	100,78	100,78	100,46	100,06	100,00
2006	100,28	100,78	101,58	102,06	102,02	101,68	101,32	101,81	102,30	102,12	102,10	101,75	101,65
2007	101,50	102,16	103,47	104,05	104,09	103,55	102,77	102,89	103,60	103,76	103,92	103,35	103,26
2008	103,32	104,20*											

Bedrijven met vernieuwende activiteiten (innovatoren), 2004–2006*

	Innoverende bedrijven	Bedrijven met gerealiseerde innovaties			
		totaal	w.o.		
			met een octrooi-aanvraag	samengewerkt met universiteit	samengewerkt met researchinstelling
	% van totaal aantal bedrijven	% van bedrijven met gerealiseerde innovaties			
Totaal	25	23	12	10	7
10 tot 250 werkzame personen	24	23	11	8	6
250 of meer werkzame personen	56	54	28	30	22
Industrie	42	40	23	16	11
10 tot 250 werkzame personen	41	39	21	14	10
250 of meer werkzame personen	74	71	45	39	27
Diensten	22	21	7	7	4
10 tot 250 werkzame personen	22	21	7	6	4
250 of meer werkzame personen	45	43	11	20	16
w.o.					
kennisintensieve diensten ¹⁾	32	30	9	7	5
10 tot 250 werkzame personen	31	29	9	6	4
250 of meer werkzame personen	55	52	16	24	17
Overig	15	14	10	10	7
10 tot 250 werkzame personen	15	14	8	8	5
250 of meer werkzame personen	69	63	37	41	31

¹⁾ De sector kennisintensieve diensten bestaat uit de bedrijfstakken Vervoer, opslag en communicatie (G) en de Financiële instellingen (J) en de bedrijfsgroepen computer-servicebureaus (72), architecten- en ingenieursbureaus (74.2) en keuring en controle (74.3) uit de SBI '93. Van de sector industrie en kennisintensieve diensten samen heeft 11% van de bedrijven met gerealiseerde innovaties samengewerkt met een universiteit en 8% met een researchinstelling.

R&D verricht met eigen personeel; uitgaven en arbeidsjaren

	2000	2003	2004*	2005*	2006*
<i>R&D-uitgaven</i>					
<i>mln euro</i>					
Totaal	7 626	8 376	8 753	8 843	8 910
Bedrijven	4 457	4 804	5 070	5 170	5 134
Industrie	3 385	3 750	3 898	3 989	3 686
Diensten	877	839	973	977	1 280
Overig	195	215	199	204	168
Researchinstellingen ¹⁾	1 049	1 216	1 253	1 216	1 260
Universiteiten ²⁾	2 120	2 356	2 430	2 457	2 516
<i>% van het bbp</i>					
Totaal	1,82	1,76	1,78	1,74	1,67
Bedrijven	1,07	1,01	1,03	1,02	0,96
Universiteiten en researchinstellingen	0,76	0,75	0,75	0,72	0,71
<i>R&D-arbeidsjaren</i>					
<i>absoluut</i>					
Totaal	87 999	85 986	91 593	89 528	94 689
Bedrijven	47 509	44 485	49 887	48 414	52 796
Industrie	33 292	32 080	33 186	33 546	33 056
Diensten	12 053	10 706	14 560	13 141	17 402
Overig	2 164	1 700	2 142	1 727	2 338
Researchinstellingen ¹⁾	13 726	14 292	13 578	12 706	12 765
Universiteiten ²⁾	26 764	27 209	28 100	28 408	29 128

¹⁾ Inclusief particuliere non-profitinstellingen.

²⁾ Voor 2004, 2005 en 2006 betreft het een voorlopig cijfer (schatting CBS).